

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

22. De Spiritu sancto, ejus necessitate & operatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CONSID. XXII.

De Spiritu sancto, ejus necessitate & operatione.

I.

Quanta nobis necessitas Spiritus sancti.

I. Cor. 12.

I. 2. moral. c. 42.

C. de civit. Dei, c. 6.

De adorando Spiritu.

Orat. de Spiritu S.

1. **N**ecessitatem ostendunt verba illa Pauli: *Nemo potest dicere, Dominus Iesu, nisi in Spiritu sancto.* Confirmat hoc S. Gregorius, qui ad vitæ æternæ meritum nihil à corde nostro prodire posse asseverat, nisi Spiritus sanctus, qui electorum cordi ad bene vivendum præfideret, illud operetur. Sed & S. Augustinus quidquid cælum & terrena ad sanandum regendumque hominem congerant, nihil profuturum proclamat; nisi Spiritus sanctus operetur intrinsecus, & interiore gratiâ mentem regat & agat. Adfert ad hoc egregiam cõparationem S. Chrysostomus: Da mihi, inquit, navim paratam, gubernatorem, nautas, funes, anchoras, omnia disposita, & nusquam esse Spiritum venti; nõne tardat omnis quantumcumque est apparatus? ita si desit Spiritus sanctus, otiosa sunt omnia.

Sed & Basilius hanc Spiritus sancti necessitatem aliâ similitudine amplificat. Quemadmodum si nocte lucernam tollis è domo, superest, ut nihil videant oculi, nihil operentur vires, nec agnos-

catur rerum dignitas; sed per ignorantiam aurum æquè conculceretur, ac si ferrum esset; ita in intelligibili gubernatione impossibile est illâ infirmitatem manere vitam absque Spiritu sancto. Sed cui non cæcutit rationis oculus, satis advertit, sicut membra corporis absque spiritu vitæ illa vivificante moveri non possunt; ita nec interiorem hominem posse vel unicâ mentis aspiratione ferri ad cælestia, nisi Spiritus internus vitæ spiritualis calorem subministrat: rectè enim S. Gregorius habitare in corpore animam, inquit, probant virales sensus corporis; habitare in anima spiritum, probat vita spiritualis.

Jam videamus quàm magna operetur in nobis ille Spiritus: Primò, si eundem S. Gregorium audimus, in igne & columba nobis monstratus est, quia omnes quos implet, & columbæ simplicitate mansuetos, & igne zeli ardentibus exhibet. Fons vivus dicitur, quia sordes abluat, hortum animæ rigat, & concupiscentiæ calorem refrigerat. Unctio dicitur, quia donis suis loculenta; quæ à lapsu Adami inflata nobis sunt vulnera, suis donis curati stultitia laboramus in iudicando, hebetudine in cognoscendo, præcipitatione in diligendo, pusillanimitate in pervincendis difficultatibus, nescio qua insensibi-

iii supra

2.

Quanta ex eo unitas,

Tract. Spiritus.

litate in Dei cultu, superbia & tumore in occasionibus: Unctione sua Spiritus sanctus stultitiae vulnus dono sapientiae temperat, hebetudinis & ignorantiae dono scientiae & intellectus, praecipitationi medetur dono consilij, pusillanimitati dono fortitudinis; durum cor dono pietatis emollit, superbiam timoris sancti oppositu elidit: ad hunc modum qui Spiritus sancti gratiam assequuntur, fiunt per timorem Dei humiles, per pietatis studium misericordes, per scientiam discreti, per mentis fortitudinem liberi, per consilium cauti, per intellectum providi, per sapientiam maturi. O quam merito Ecclesia sapissime multiplicat: Veni, veni; ut videlicet tam insignes fructus in filiorum suorum cordibus producat.

Tract de Spiritu S. S. Cyprianus tria à Spiritu sancto promanantia distinguit; Suspirationem, Inspirationem, Aspirationem. Suspiratio est, qua ad illum velut absentem desideris suspiramus. Inspiratio est, qua iam Spiritus sanctus, per motionem internam se animo nostro praesente insitit. Aspiratio vero est, qua ipse per desideria caelestia mentem nostram ad superna elevat; atque haec tria à Spiritu sancto causam habere & effectum, & materiam & proventum promuntiat.

Denique S. Bernardus vult, ut *Serm. 32. in Cant.* minimam boni cogitationem ab illo promanare agnoscamus. Cum bona, inquit, in tuo animo voluissentis, non tuam putes esse cogitationem, sed illum agnosce loquentem, qui apud Prophetam dicit: *Ego qui loquor justitiam.* Bonum quod cogitatur, Dei vocem, non cordis prolem existere existima, & non tantum periculosè, sed damnabiliter errari, dum quod Dei est in nobis, damus nobis, putantes Verbi visitationem nostram esse cogitationem.

Vide & alium Spiritus sancti effectum, à venti navim in altum promoventis similitudine adumbratum. Ut enim dum ventus à portu paulatim navigium in altum promoveret, paulatim etiam terraeque urbesque recedunt, & tandem ex oculis disparent; ita dum Spiritus sanctus humanam mentis implet vela, & ad caelestia evehit, rerum caducarum cogitationes & affectus evanescent.

Restat ut quid ex parte nostra ad Spiritum sanctum impetrandum conservandumque adferre nos oporteat, eum ipsius Sancti gratia discutiamus. Infigenda est animo magna tam praestantis doni aestimatio; ut quod de Sapientia dicitur, hoc de Spiritu sancto dictum existimemus, tribusque honorum generibus quae apud mortales in pretio sunt, illum

Eccelum

3.
Quid nobis agendum ad illius receptionem.

1. Estimandum donum.
Sap. 7.

lum longè anteponamus. 1. Honoribus, Ita unusquisque noli tūm apud se sincerè dicat: præposui illum regnis & sedibus. 2. Opibus. Divitias nihil esse duxi in comparatione illius. 3. Bonis corporis. Super salutem & speciem dilexi illum.

4.
Purgan-
dus ani-
mus.
Serm. 5. de
Ascensu.

2. Purgandus est animus à carnis rerumque caducarum amoribus: rectè enim S. Bernardus ponderans illa Christi verba, *Nisi ego abiero, parasitus non veniet ad vos* ait: Si hæc ita sunt, imò quia ita sunt, audeat aliquis de cætero, qui carnem fovet, qui in carne seminat, carnem sapit, illam sperare gratiam spiritus vehemētis, quam, ut Veritas ipsa testatur, nec cum ipsa Verbi carne percipere Apostoli ullatenus potuerunt? Errat omnino si quis cælestem illam dulcedinem huic ceneri, divinum illud balsamum huic veneno, charismata illa Spiritus misceri huiusmodi posse illecebris arbitratur.

Dum Eliazus duplici spiritu Eliæ donari peroptavit, noluit harere in Jericho, etsi id Elias videretur dissimulanter permittere: Jericho verò lunam sive inconstantiam & mutationem significat. Noluit etiam remanere in Galgalis, quod Vallem veterem sonat, imò neque in Bethel, quod domum Dei designat. Ita tu si abundanti Spiritus sancti gratiâ locupletari desideras, instabilitatem

animi in boni prosecutione devita, veterem hominem, maloque ejus habitus odio habe, imò nec cælestibus consolationibus nimis adhaere scæ: Christum sequere, ejusque vestigiis, à quo Spiritus sanctus mittitur, constanter insiste.

3. Amplificandus est sinus mentis ingentibus desideriis, atque hac in re imitandi Apostoli in oratione, votisque congeminandis, constantes, & assidui. Audi Bernardum: Oportet ut sancti desiderij ardor præveniat faciem ejus ad omnem animam, ad quam ipse venturus est, & sic præparet locum Domino. Sanctus verò Augustinus, Sicut, inquit, cum nosti quàm magnum est, quod accepturus es, & vides quia angustus est sinus, aut saccus, ut illud capiat, extendendo facis capaciorem; sic ait desiderio extendi dilatarique oportere sinum animæ. Imò verò ab ipsomet Spiritu sancto spiritum hominis ampliari, & angustias suas deferere, egregiè alibi describit. Contemne, inquit, spiritum tuum, accipe spiritum Dei: nec timeat spiritus tuus, ne cum cœperit in te habitare spiritus Dei, angustias patiaris in corpore tuo; non ille excludet spiritum tuum; noli timere. Si divitem aliquem hospitio excipias, pateris angustias, ubi maneat tu non invenis, ubi lectus illi paratur,

5.
Conci-
pienda
desideria.
Serm. 3.
in Cant.

Tract. 5. in
Ep. 5. 140.

Serm. 5. de
verbu. dt.

6.
Confer-
untia e
gracia.

paretur, ubi conjux, ubi filij, ubi familia. Quid ago? inquis, quod co? quod migrabo? Suscipe divitem spiritum Dei, dilataberis, non angustaberis: dices hospiti tuo: Dilatasti gressus meos subtus me; quando hic non eras, angustias patiebar; implesti cellam meam, non me exclusisti, sed angustiam meam.

6.
Confer-
vna. La. ejus
gratia.

4. Conservandus est Spiritus sanctus & omnino in corde nostro retinendus. Quomodo id fiet? Si nimirum ab illo te regi linas, ei que voluntatis tue fræna committas; si dicas cum Sponsa in Canticis: *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Quasi diceret: Ille Spiritus sanctus, qui totus amor est, totus charitas, venit ad me, & intendit mihi, ut bene mihi sit ab ejus gratiâ, & præsentia; ego vicissim intendo, ut in omnibus illi morem geram; ille salutem meam, ego ejus voluntati: ille mihi, & non alteri (immundo scilicet) quia una sum columba ejus, ego illi & non alteri; nec enim audire volo vocem alienorum. Vocatur à Regio Propheta spiritus rectus; obliquas igitur intentiones, & curvos in terram affectus fuge, si illi placere exoptas. Vocatur Sanctus; noli igitur locum contaminare, in quo sedem figit, quod est cor tuum: columba est, quæ tætere fugatur. Vocatur Spiritus principalis, dominari vult, & alium

præponi sibi non patitur. Regit, inquit S. Cyprianus, componit, consummat, & perficit quas inhabitat mentes, & corda quæ possidet, nec errare patitur, nec corrumpi, nec vinci, quos possederit, quos gladio potentissimæ virtutis accinxerit. Vides hoc in sancta Theodosia octodecim annorum virgine, quæ cum visitaret Martyres in carcere, & pro se eorum preces rogaret, illis orantibus audita est vox de cælo: Ego illam oleo athletæ unguo, & spiritu meo confirmo, ad cruciamenta omnia vincenda. Capta ab Urbano Præsidente, dum cruciatur: Exurge, inquit, Urbane, nullo de parato mihi prandio, ferculo me fraudes; excruciatam, in mare projectam, leonibus objectam, tandem decollatam, & tum visa columba auri splendore pulchrior cælum conscendere, scilicet tota S. Spiritus fuerat habitaculum.

CONSID. XXIII.

De Deo Vno & Trino amoris objecto & exemplari.

Christi Victoris & Triumphatoris consideratio ad corda nostra sursum amoris pennis elevanda; Spiritus sancti deinde, qui Amor est, & per quem charitas in corda hominum diffusa est.

Eccc 1 cor-